

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – KVĚTEN 2014

PLANETY

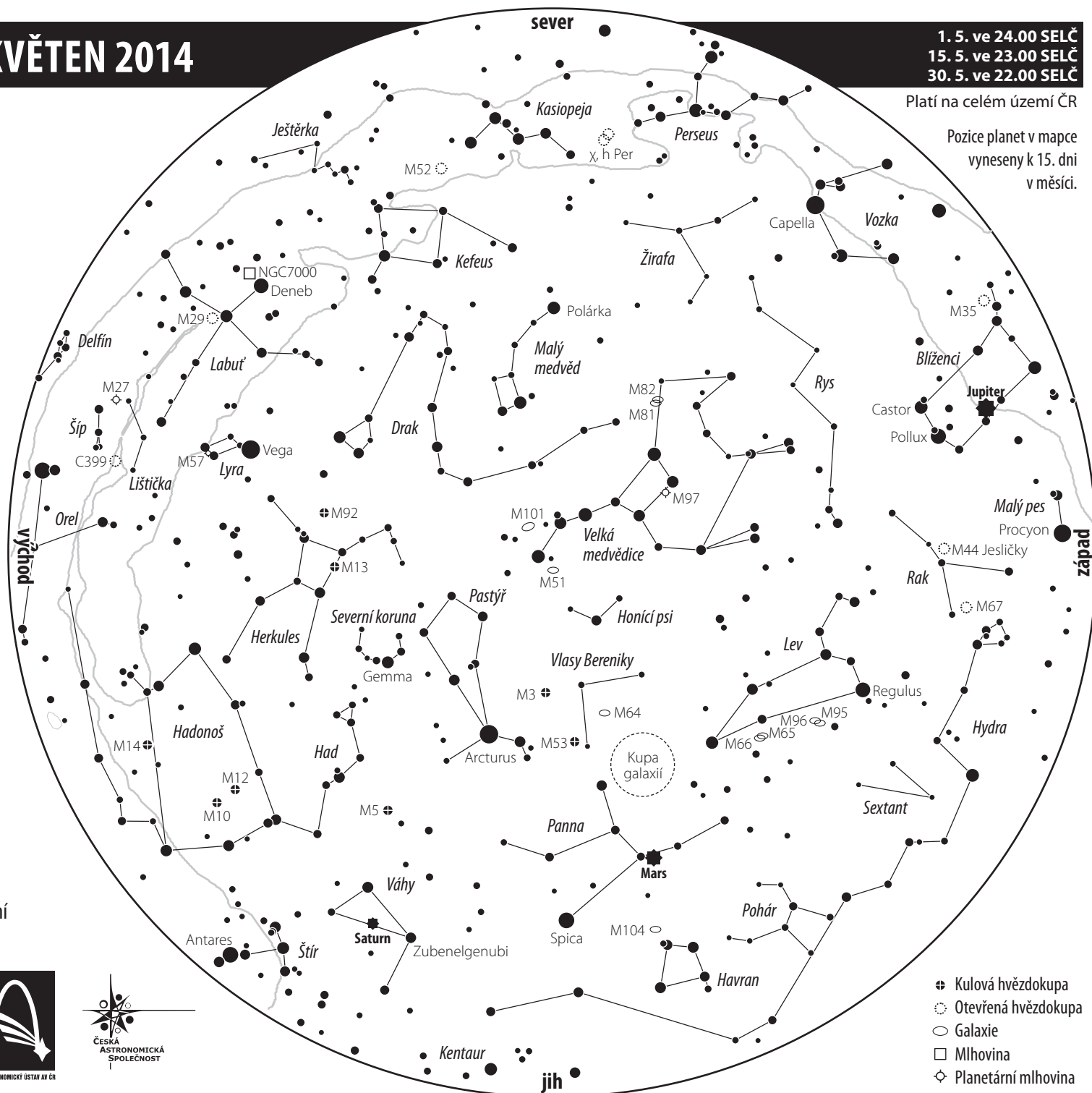
Merkur – na soumrakové obloze po západu Slunce
Venuše – ráno, nízko nad východním obzorem
Mars – téměř celou noc kromě jitra v souhnězdí Panny
Jupiter – na večerní obloze v Blížencích
Saturn – na obloze celou noc v souhnězdí Vah
Uran – ráno nízko nad východem v souhvězdí Ryb
Neptun – na ranní obloze v souhvězdí Vodnáře

ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

- 2. Měsíc nedaleko Jupiteru
 - 6. Maximum meteorického roje Eta Aquarid (7 UT),
frekvence přes 30 rychlých a jasných meteorů za hodinu
 - 6. Měsíc v apogeu (nejdále od Země – 404 318 km)
 - 7. Měsíc v první čtvrti (3.16 UT)
 - 10. Astronomický den na Jizerce
 - 10. Saturn v opozici se Sluncem
 - 11. Konjunkce Měsíce s Marsem
 - 14. Konjunkce Měsíce se Saturnem
 - 14. Měsíc v úplňku (19.18 UT)
 - 18. Měsíc v perigeu (nejblíže Zemi – 367 102 km)
 - 21. Měsíc v poslední čtvrti (18.59 UT)
 - 24. Možný meteorický déšť způsobený kometou 209P/LINEAR
(peak předpovězen kolem 7 UT, u nás tedy za denního světla)
 - 25. Merkur v největší východní elongaci
 - 25. Konjunkce Měsíce s Venuší
 - 28. Měsíc v novu (18.42 UT)
 - 30. Měsíc nedaleko Merkuru na večerní obloze
- Ve dnech 10. až 14. 5. bude po celou noc pozorovatelné seskupení Měsíce, Marsu, Spiky a Saturnu.

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).
Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 hod.

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz
a www.udalosti.astronomy.cz

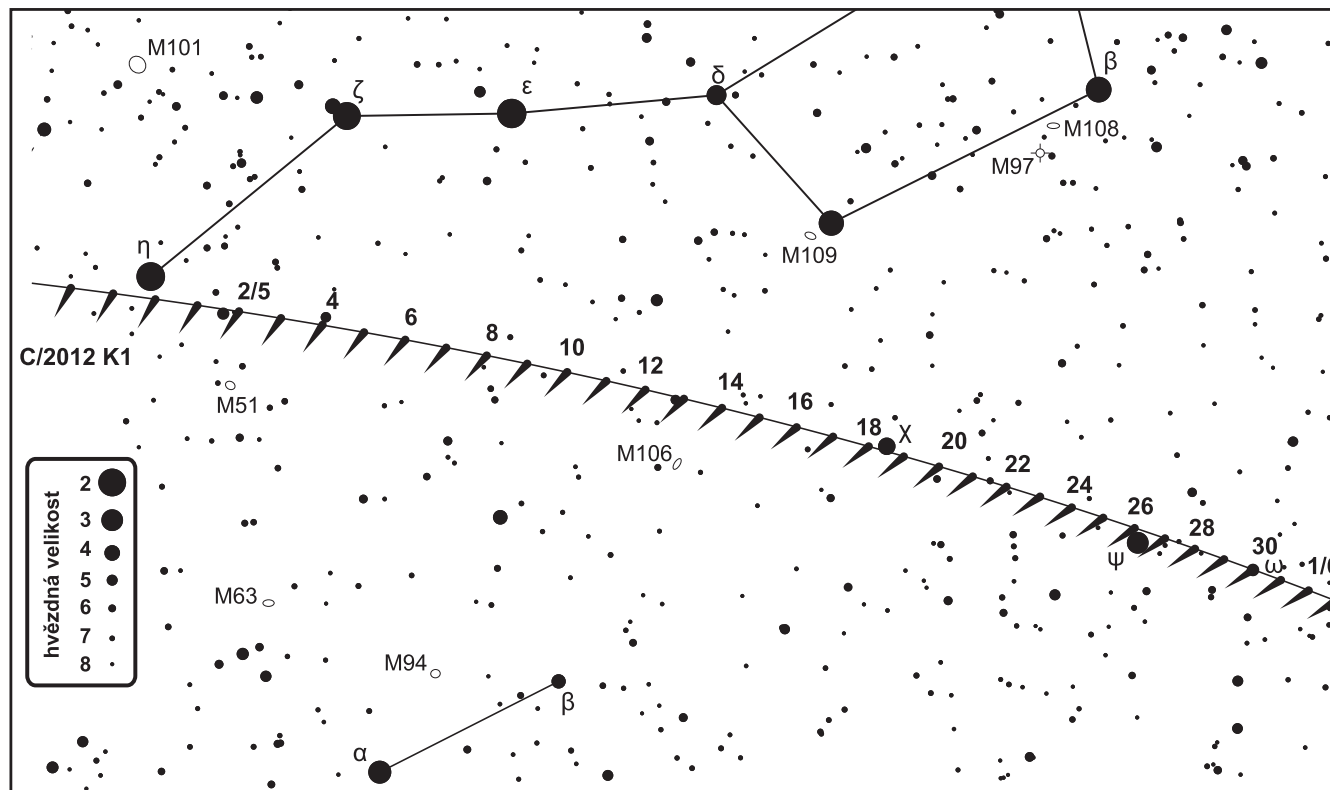
MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – KVĚTEN 2014

Květnová obloha stále vybízí k pozorování planet. Pro **Merkur** v květnu nastávají letošní nejvýhodnější pozorovací podmínky při východní elongaci, a to 25. 5. Ve středu 7. 5. bude jeho jasnost dosahovat $-1,2$ mag. Při maximální východní elongaci sice klesá na 0,6 mag, ale na konci občanského soumraku se bude nacházet ještě 10° nad severozápadním obzorem. Viditelnost Merkuru končí koncem května.

Na večerní obloze také jasně svítí **Jupiter**. Již malým dalekohledem lze sledovat jeho čtyři nejjasnější měsíce a jejich fenomény.

Mars je po dubnové opozici na obloze celou noc. Jeho úhlový průměr rychle klesá, ale stále umožňuje i menším přístrojem vidět jasnější albedové útvary. Jejich mapy jsme uvedli ve dvou předchozích vydání této mapky oblohy.

V ideální pozici je v květnu planeta **Saturn** s majestátním prstencem, který spatříme relativně malým dalekohledem. Větší přístroje (za dobrých podmínek stačí 10 cm) ukáží i Cassiniho dělení v prstenci. V ještě větších přístrojích za ideálního seeingu se můžete pokusit i o Enckeho minimum či Enckeho dělení. Pozorujte také stín planety na prstencích a tzv. Seeligerův efekt, což je nápadné zjasnění prstenců v průběhu několika dní okolo opozice. Saturn má také největší skupinu měsíců viditelných dalekohledy – 2" dalekohled ukáže největší z nich Titan, 4–6" přístroj pak Iapetus, Rheu, Dione a za dobrých podmínek Tethys. Ještě větším dalekohledem okolo $10''$ se můžete pokusit najít i Enceladus.

Kometa C/2012 K1

PanSTARRS sice dosáhne svého největšího jasu 6–7 mag až na podzim, ale nyní se nachází v ideální pozici pro pozorování. V průběhu května je cirkumpolární a pohybuje se téměř v zenitu souhvězdím Velké medvědice. Má jasnost kolem 9 mag a na příměstské obloze ji ukáže i větší triedr, třeba 15×70. Mohutnější dalekohled pod kvalitní oblohou odhalí excentrickou komu a náznak ohonu.

